

N:o 29.

Ank. till Riksd. Kansli d. 5 Mars 1867, kl. 7 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, i fråga om den under N:o 2 vid Skeppsbron i hufvudstaden belägna, Kronan tillhöriga f. d. Ridderstolpeska egendomens användande till byggnad för Telegrafverket.
(I. A.)

Sedan Rikets Ständer i underdånig skrifvelse den 19 Juni 1866 dels anmält sitt beslut, att, intilldess Riksdagen blifvit i tillfälle att taga under förnyad ompröfning, huruvida någon försäljning af den under N:o 2 vid Skeppsbron här i staden belägna, Kronan tillhöriga f. d. Ridderstolpeska egendomen, borde ega rum, samma egendom måtte fortfarande af Kongl. Maj:t disponeras, dels ock anhållit, det Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen framställa det förslag om egendomens framtida användande eller försäljning, som Kongl. Maj:t kunde finna med Statens fördel öfverensstämmande; så hade, enligt hvad ofvanberörda den 22 nästlidne Januari till Riksdagen aflåtna och under N:o 33 uti Bihanget till dess protokoll intagna Proposition innehåller, Kongl. Telegrafstyrelsen, i anledning af väckt förslag om berörda egendoms ombyggande och anordnande deruti af embetslokal för Telegrafverket enligt en af Öfverintendents-embetet uppgjord plan, fått sig anbefalldt att häröfver afgifva utlåtande.

I följd häraf hade Kongl. Telegrafstyrelsen i underdånigt memorial af den 1 Oktober 1866, bland annat, anfört, hurusom den nära och oafbrutna förbindelse, som borde ega rum mellan Telegrafstyrelsen med dess särskilda afdelningar, å ena sidan, samt Stockholms Central-telegrafstation och genom denna, alla öfriga stats-telegrafstationer, å den andra, gjorde det till en nödvändighet, att Styrelsens och centralstationens alla lokaler funnes under ett och samma tak förenade, såsom förhållandet äfven för närvarande vore. Men då den af Telegrafverket nu begagnade lokal i det s. k. Bergstrahlska huset vid Riddarhustorget och Stora

Nygatan, ehuru visserligen centralt belägen, vore i flera hänseenden obehvämlig och hade på sednaste tiden, i följd af Telegrafverkets årligen vunna större omfattning, visat sig vara otillräcklig; — då en utvidgning af denna lokal hindrades derigenom, att de angränsande lägenheterna i samma hus voro för längre tid uthyrda till enskild person, som icke ville afstå dem; — då vidare en särskild olägenhet förefunnes deri, att endast en ringa del af Telegrafverkets vidlyftiga materialförråd kunde inrymmas i denna lokal, hvadan flera förvaringsrum måst på spridda ställen i staden och på malmarne förhyras — en omständighet, som för de tjenstemän, hvilka hade inseendet öfver nämnda förråd sig anförtrödt, förorsakade stora svårigheter och mycken tidsutdrägt samt derjemte medförde ökad kostnad för verket —; ansåg Telegrafstyrelsen, att en ny lokal för Telegrafverket vore af behovet högeligen påkallad.

I fråga åter om lämpligaste läget för den byggnad, som således borde innehålla nödigt utrymme för både Telegrafstyrelsen och centralstationen samt materialförrådet, ansåge Styrelsen det vara af hufvudsaklig vikt, att denna byggnad låge i stadens medelpunkt, der affärsrörelsen vore störst; och då svårigen här i staden en mera passande plats för en telegrafstation kunde erhållas, än ifrågasvarande i hörnet af Skeppsbron och Slottsbacken, nära såväl Börsen som det Kongl. Slottet belägna tomt, hvarå f. d. Ridderstolpeska huset befunnas, ansåge Telegrafstyrelsen det vara särdeles önskligt, om denna tomt kunde till uppförande af en för Telegrafverket fullt lämplig byggnad få begagnas.

I sammanhang härmed hade Telegrafstyrelsen upplyst, att Telegrafverket, som genom medgifvande af Fullmäktige i Riksgälds-kontoret, under de tre sednaste åren fått kostnadsfritt begagna en mindre magasinsbyggnad på Riddarholmen, i årliga hyror utbetalade dels för de lokaler i Bergstrahlska huset, hvilka af Telegrafstyrelsen och Stockholms centralstation begagnades, 4,150 R:dr, dels ock för de på fyra särskilda ställen förhyrda magasinlägenheter, hvaruti större delen af Telegrafverkets materialförråd vore inrymd, 1,400 R:dr, eller tillsammans 5,550 R:dr; och ginge kontraktet om berörda lägenheter i Bergstrahlska huset tillända den 1 Oktober 1867, hvarefter hyran förmodades blifva betydligt stegrad.

Då, enligt hvad Telegrafstyrelsen sålunda anförde, en ny lokal för Telegrafverket syntes vara af behovet högeligen påkallad, och, i fråga om lämpligaste läget för denna lokal, en i sådant afseende mera passande plats än den tomt, hvarå det Kronan tillhöriga f. d. Ridderstolpeska huset vore beläget, svårigen kunde här i staden erhållas, har Kongl. Maj:t, som under för handen varande förhållanden ansåge ifrågasvarande tomt icke kunna på ändamålsenligare sätt användas, föreslagit Riksdagen att den under N:o 2 vid Skeppsbron här i staden belägna f. d. Ridderstolpeska egendomen må få för Kongl. Maj:ts och Kronans räk-

ning bibehållas, i ändamål att en byggnad, som skulle komma att inrymma lokal för Telegrafstyrelsen och Stockholms centralstation, måtte varda å tomten uppförd.

Stats-Utskottet, till hvilket denna nådiga framställning blifvit remitterad, har, vid behandling af denna fråga, af tillgängliga handlingar, bland annat, inhemtat:

att, enligt Rikets Ständers vid 1844—1845 års riksdag fattade beslut, Fullmäktige i Riksgälds-kontoret bemyndigades att ifrågavarande egendom af Hofmarskalken Friherre G. Ridderstolpes arfvingar inköpa för en summa af 100,000 R:dr B:ko eller 150,000 R:dr R:mt, samt att derom gå i författning så tidigt, att egendomen kunde den 1 Oktober 1845 af Kronan tillträdas;

att, jemlikt Öfverintendents-embetets memorial den 13 Januari 1863, användandet för något Kronans behof af ifrågavarande egendom, som under dåvarande förhållanden ansågs ega ett saluvärde af minst 120,000 R:dr R:mt, skulle vara förenadt med alltför omfattande och dyrbara reparationer för att böra ifrågakomma;

att, i afseende å dessa kostnader, Herr Statsrådet och Chefen för Kongl. Finans-departementet, under den diskussion, som vid remitterandet af förevarande nådiga Proposition uti Riksdagens Första Kammare uppkommit, upplyst, att, enligt ett af Öfverintendents-embetet afgifvet förslag, hela reparationen af huset skulle uppgå till 98,000 R:dr, men att det vore sara värdt att huset genom en sådan reparation likväl icke kunde bereda full ändamålsenlighet och solidité; att Öfverintendents-embetet derföre uppgjort förslag till nybyggnad och beräknat uppbyggandet af ett fyra våningars hus till 103,000 eller 105,000 R:dr; att, då skilnaden emellan kostnaden för reparation och nybyggnad icke vore större, det sednare alternativet borde anses fördelaktigast, helst de hufvudsakligaste anmärkningarne emot den nuvarande byggnaden gällde dess dåliga grund, samt att, beträffande husets användande, Teegrafstyrelsen upplyst att den för närvarande vore i behof af tre, snart af fyra våningar.

Med afseende å hvad sålunda blifvit upplyst, och då endast uppförandet af den tillämnade byggnaden skulle uppgå till minst 103,000 R:dr, samt egendomens nuvarande saluvärde icke torde kunna antagas understiga 120,000 R:dr, hvartill den år 1863 uppskattades, har det syntts Utskottet föga förenligt med en sådan hushållning, som i afseende å Statens tillgångar bör ega rum, att för beredande af lokal åt ett enda embetsverk, hvilket för närvarande erlägger i hyra tillhoppa 5,550 R:dr, upplåta en egendom, hvars värde, efter utförandet af den ifrågasatta nybyggnaden, hvarförinnan egendomen ej kan för det afsedda ändamålet användas, måste antagas uppgå till minst 223,000 R:dr, hvartill möjligen torde komma kostnaden för grundens förbättrande och egendomens inredning, hvilka kostnader, åtminstone den sednare, icke synes vara inbegripna uti det af Öfverintendents-embetet upprättade förslag. Räntan å berörda summa, äfven efter låg räntefot, jemte den årliga kostnaden för byggnadens underhåll och reparation, synes nemligen komma att så betydligt öfverstiga berörda hyresbelopp, att Ut-

skottet, som icke förbisett fördelen att kunna få inrymma embetsverket i Kronans egen lokal, likväl trott det därför nu framställda förslag af nämnda anledning icke böra bifallas.

I sammanhang härmed och då Rikets sednast församlade Ständer, enligt hvad deras till Kongl. Maj:t den 19 Juni 1866 aflåtna underdåniga skrifvelse innehåller, beslutat, att, intilldess näst derefter sammanträdande Riksdag blefve i tillfälle att taga under förnyad ompröfning, huruvida någon försäljning af ifrågavarande egendom borde ega rum, samma egendom fortfarande finge af Kongl. Maj:t disponeras, har Utskottet ansett sig böra meddela yttrande i fråga om egendomens försäljning eller disposition för annat ändamål; och enär det icke kan vara lämpligt att en egendom af det värde som den ifrågavarande förblifver obegagnad, samt den, utan vidtagande af en kostsam ombyggnad eller reparation, icke lärer kunna för något Kronans ändamål användas, får, i nära öfverensstämmelse med de åsigter, som i denna fråga vid 1862—1863 års riksdag hos Rikets Ständer gjorde sig gällande, Utskottet, med hänsyn jemväl till hvad här ofvan blifvit yttradt, hemställa:

1:o) att Kongl. Maj:ts ofvanberörda nådiga framställning icke måtte af Riksdagen bifallas; och

2:o) att, jemte tillkännagifvande häraf, Riksdagen uti underdånig skrifvelse tillika måtte anhålla, det Kongl. Maj:t behagade låta ifrågavarande egendom å offentlig auktion försälja, dock ej under det pris, hvartill densamma, på sätt ofvan förmäles, blifvit uppskattad, eller 120,000 R:dr, samt att den blifvande köpeskillingen måtte till Fullmäktige i Riksgälds-kontoret öfverlemnas.

Stockholm den 5 Mars 1867.

ARVID FR:SON POSSE.